

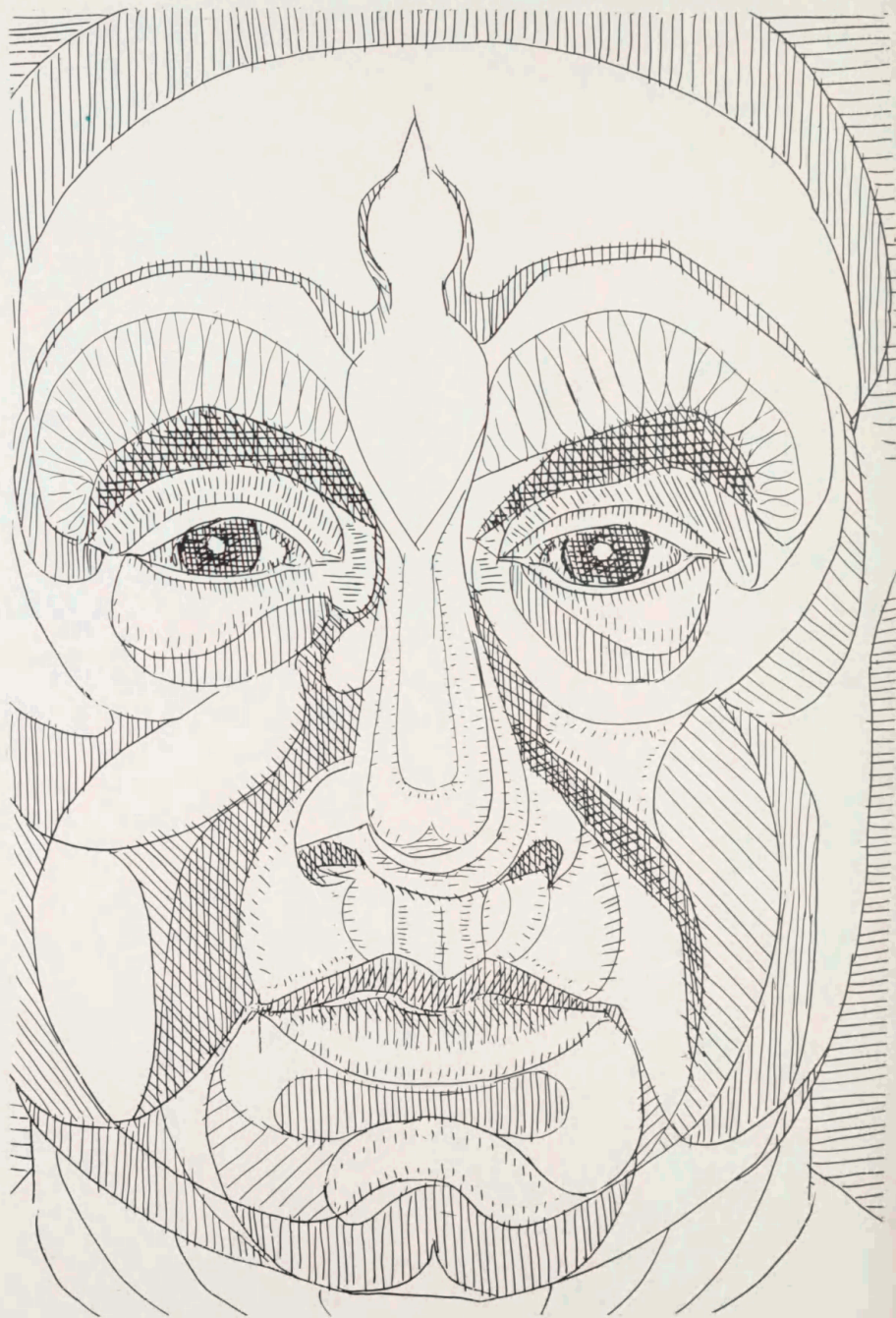
SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG I

Dan Sterup-Hansen

ODE TIL TYPOGRAFIEN

af Pablo Neruda

oversat af Peer Sibast

Store alvorlige bogstaver,
lodrette,
i rene
linjer,
knejsende
som skibets
mast
midt på
siden
fuld af
forvirring og rod,
algebraiske
bodonityper,
fuldendte
bogstaver,
fine
som mynder,
tilpassede
geometriens
hvide rektangel,

DAN STERUP-HANSEN Maler og grafiker, professor. Født 1918. Medlem af Den Frie Udstilling fra 1950. *Uddannelse:* Kunstakademiet hos prof. Aksel Jørgensen 1936-39. *Udstillinger:* Kunstneres Efteraarsudstilling 1936 (Debut), Statens Museum for Kunst, Kobberstiksamling, Å-udstillingen. Separatudstillinger: Kobberstiksamlingen 77, Stockholm 82, Kastrupgaard 83. *Salg og repræsentation:* Statens Museum for Kunst, Kobberstiksamlingen, Arkivet for Dekorativ Kunst/Lund, mange danske provinsmuseer samt museerne i Oslo, Malmø & Bibliotheque Nationale i Paris. *Udsmykningsopgaver:* Udvendig udsmykning af Folkets Hus paa Enghavevej, mosaikudsmykning af Idrætshøjskolen i Sønderbog, keramikudsmykning paa Nyborg Gymnasium, betonudsmykning paa Skolen ved Milestedet, Rødovre. Keramikudsmykning: Stengårdskirken m.fl. *Illustrationer:* Ernest Hemingway: Short Stories, Arbejdernes Sangbog m.fl. *Stipendier mv:* Eckersbergs Medalje 1952, Thorvaldsens Medalje 1979, LO's Kulturpris 1982.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG II

Else Fischer Hansen

FALDET

af Albert Camus

oversat af Frank Jæger

ALBERT CAMUS

The illustration features a vertical line that divides the page into two columns. The top half of the page is filled with horizontal, wavy bands of grey and white, suggesting a landscape or sky. Two large, dark, semi-circular shapes, resembling hills or clouds, are positioned on either side of the vertical line. The text 'ALBERT CAMUS' is written in a simple, hand-drawn font across the middle of the page, overlapping the horizontal bands and the semi-circular shapes.

LA CHUTE

Men på en rejse, som jeg forærede en veninde uden at fortælle hende, at jeg foretog den for at fejre min helbredelse, sad jeg en dag om bord på damperen, naturligvis på øverste dæk, og opdagede pludseligt i rum sø en sort plet på havets jernfarve. Jeg så straks bort, mit hjerte gav sig til at hamre. Da jeg tvang mig selv til at se derud igen, var den sorte plet forsvundet. Jeg skulle lige til at sætte i nogle fjollede skrig om hjælp, da jeg så den igen. Det var bare noget af det affald, som ethvert skib hiver udenbords. Men jeg havde ikke kunnet tåle at se det uden straks at tænke på en druknet. Uden sindsop-rør, sådan som man bøjer sig for en tanke, man længe har vidst var sandhed, forstod jeg, at det skrig, jeg nogle år forinden havde hørt fra Seinen, ikke var standset, men at det med floden var blevet ført ud i Kanalen for at drive rundt i verden, rundt i oceanets uafgrænsede rum, og at det havde ventet på mig indtil denne dag, hvor jeg havde mødt det igen. Jeg forstod også, at jeg stadig ville møde det på havene og på floderne, ja overalt, hvor min dåbs bitre vand var at finde. Sejler jeg nu ikke igen over vand? Over det flade vand, det ensformige, det uafgrænsede, det, hvis grænser går i ét med jordens? Er det til at tro, at vi snart er i Amsterdam? Vi kommer aldrig ud af dette umådelige vievandskar. Hør! Kan De ikke høre usynlige havmåger skrige? Hvis de skriger til os, kalder på os, hvad er det så, de vil have os til?

Det er de samme, som skreg, som kaldte den dag på Atlanterhavet, hvor jeg endelig forstod, at jeg ikke var helbredt, at jeg aldrig ville slippe fri, og at jeg måtte finde mig til rette med det. Det blændende liv var slut, men også galskaben og sindsbevægelserne var slut. Man måtte falde til føje og erkende sin skyld. Man måtte leve i

ELSE FISCHER-HANSEN Maler. Født 1905. Medlem af Koloristerne fra 1980. *Uddannelse*: Rannows Malerskole 1927-28, Croquisskole i Nice 1929. *Udstillinger*: Kunsternes Efteraarsudstilling 1928 (Debut). En aarrække paa samme udstilling, Fyens Forum 36, Grafisk Kunstnersamfund 37, Høstudstillingen 46. Udstillede paa Grønningen i fem aar, paa Charlottenborgs Efteraarsudstilling – sidst i 82. *Salg og repræsentation*: Statens Museum for Kunst, Kobberstiksamlingen, Kunstindustrimuseet, Ny Carlsbergfondet, Statens Kunstfond. *Udsmykningsopgaver*: De Danske Spritfabrikker, Lions Park/Hillerød. Glasmalerier udført i Reims, Frankrig til Københavns Sygehus i Herlev. Udsmykning af Sygeplejerskolekursusejendom Vilvorde, Den Danske Bank / Lersø Parkallé. *Stipendier*: Akademiets legater 1942, 43, 44, 45 og Eckersbergs Medalje 1979.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG III

Ulrik Friis-Møller

ILDEN

af Rolf Gjedsted

I L D E N

Når jeg ikke nævner vandet,
eller nattens kvinder & mænd,
skyldes det mit særlige forhold
til elementerne...

Moden til ild –

& optaget af andre forhold,
sandets, lysets, krystallets,
fra himlen en hånd af regn.

Og de hvide roser her på jorden,
der går igen i ilden,
det dræbende og levende sted,
der er ildstedet og rosenstedet...

En nævefuld stjerner,
en håndfuld regn,
en rede af håb gennem hele historien,
der antænder den jordiske ild...

ULRIK FRIIS-MØLLER Maler og grafiker. Født 1937. Medlem af udstillingen Corner fra 1980. *Uddannelse:* Kunstakademiet hos prof. Søren Hjorth Nielsen og prof. Egill Jacobsen. *Udstillinger:* bla Charlottenborgs Foraarsudstilling 1969 (Debut i København), Galleri 101 1967, Charlottenborgs Foraarsudstilling 70, 74, Galleri Alliance's foraarsudstilling 1971. Gæst paa Corner 70, 77, 78, 79, Ribe Kunstfestival 73. Gæst 'Side 73' 73. Foraars- og efteraarsudstillinger i Haagen Müllers Kunsthandel 74-81. Kunst paa Hjørring Sygehus 76' Ung Dansk Kunst/Nikolaj 76, Hvidovre Kommunes Kunststudstilling 78. Haagen Müllers Kunsthandels jubilæumsudstilling 78, samme sted 79, 'Næste års kunst'/ Galleri Danmark 78, Fjorten kunstnere fra Corner-/Museet paa Sønderborg Slot 80, Københavns Kommunes udstilling/Nikolaj 83, Cornerudstillingen i Bucarest/Rumænien 85. Udstillet paa Corner 80-85. Separatudstillinger: Haagen Müllers Kunsthandel 75 og 80, Frederiksberg Kommunes Bibliotek 78, Helsingør Bibliotek 82, Køge Galleriet 85. *Salg og repræsentation:* Arbejdernes Kunstforening, Ny Carlsbergfondet, Statens Kunstfond, Københavns Kommunes Kulturfond, Helsingør Kommune. *Stipendier mv:* Statens Kunstfonds 3-aarige arbejdslegat 80, Henri Nathansens Kunstnerlegat 85.

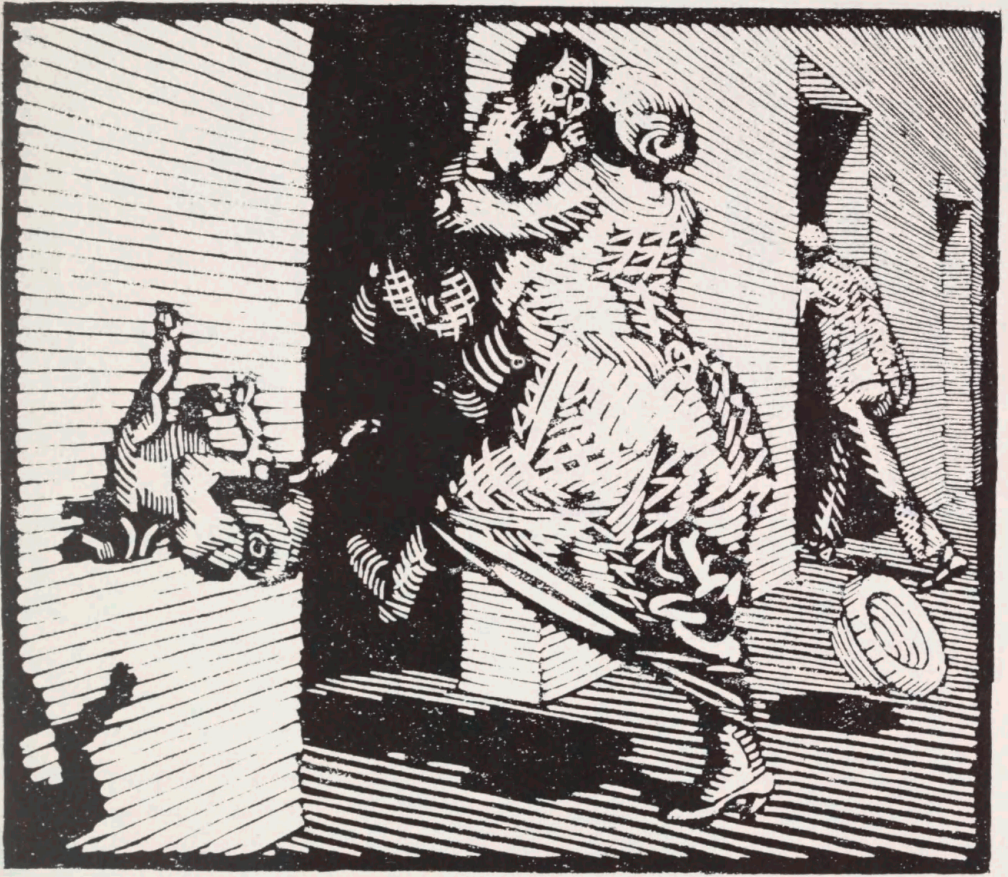
SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG IV

Palle Nielsen

DAVIDS 70. SALME

Den reviderede oversættelse 1871

**Gud kom at fri mig; Herre! skynd dig at hjælpe mig!
Lad dem blues og blive beskæmmede,
som søge efter mit liv;
lad dem vige tilbage og blive til skamme,
som har lyst til min ulykke.
Lad dem vende tilbage for deres skændsels skyld,
de, som sige: ha ha**

PALLE NIELSEN Grafiker, professor. Født 1920. Medlem af Den Frie Udstilling fra 1967. *Uddannelse:* Kunstakademiet hos professorerne Kræsten Iversen og Aksel Jørgensen 1943-45. *Udstillinger:* Decembristerne 1955-60, Charlottenborg. *Biennaler:* Venedig 58, Sao Paulo 58, 64, Tokyo 57, 62, 64, Ljubljana 61, 85, Krakow 66, 80. Moderna Museet/Stockholm 67, Helsingfors 75, Frederiksstad 76, 80, Europæiske Grafikbiennale/Mulhouse 78, 80, Xylon 8/Fribourg 79, Nordens Hus/Reykjavik 80, Europæiske Grafikbiennale/Heidelberg 80. En triennale: Europea dell' Incisione /Grado 81, International Bogkunststilling/Leipzig 82. *Illustrerede bøger m original-grafik:* Mord i Gaslys 53, Efterskrift 66, I forstaden 67. *Bøger m reproduktioner:* Babel 63, Selvbiografisk essay – Begyndelse og efterskrift 78, Hekla – 104 tegninger 82. *Billedværker:* Passion 54, Orfeus og Eurydike 1. del 59, Isola (Orfeus og Eurydike 2. del) 70, Nekropolis 70, Serien uden navn 77, Forsvindinger 82, Hekuba 82, Katalog 83. *Medaljer:* Thorvaldsens Medalje 63, Prins Eugens Medalje 63, Guldmedalje /2. Internationale grafikbiennale Firenze 71, Københavns Amtskommunes Kulturpris 84, Henrik Steffens pris 84.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG V

Maria Thorsen

fra EGET VÆRELSE

af Virginia Woolf

oversat af Elsa Gress

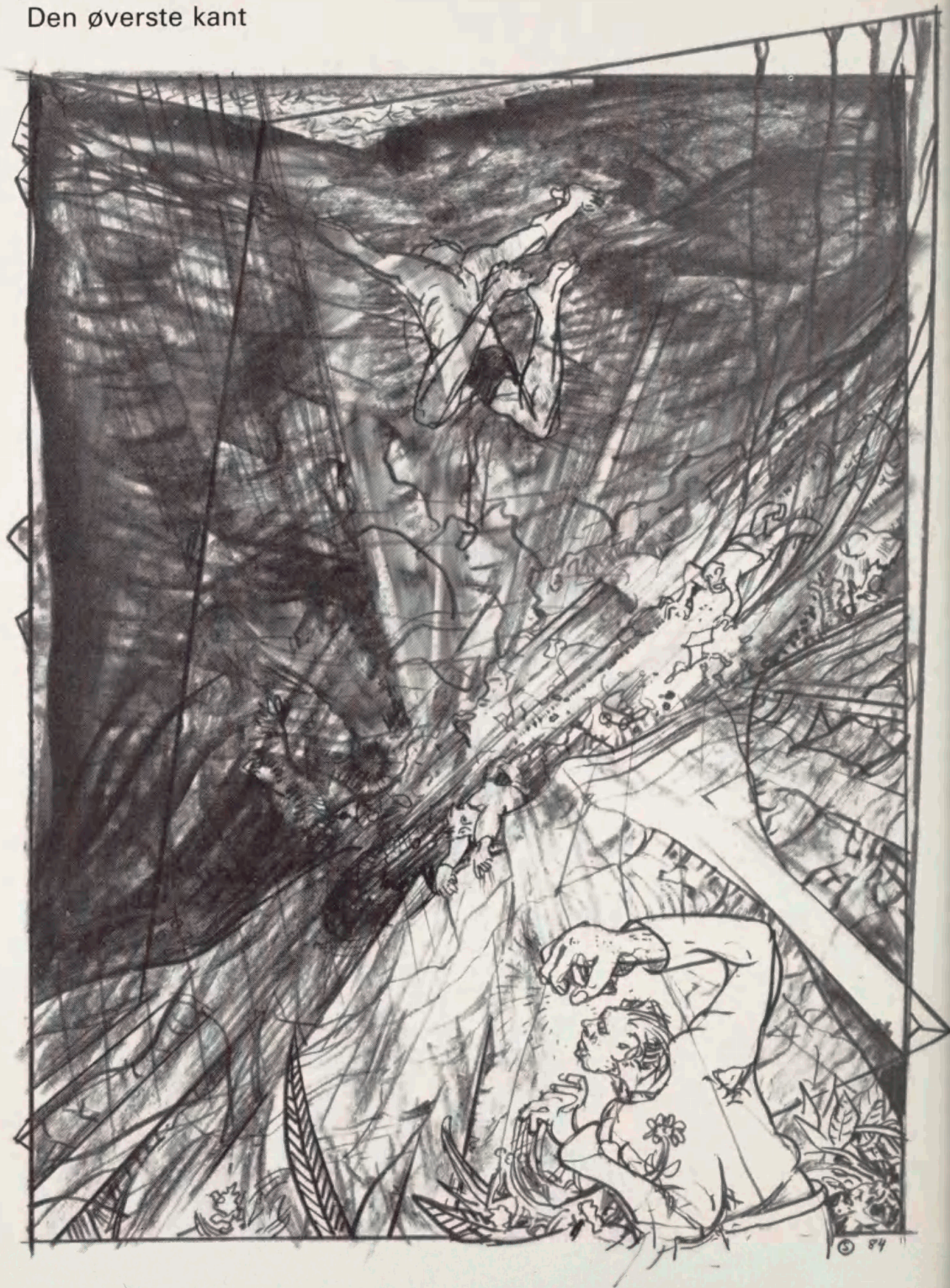
Kvinder har i alle disse århundreder tjent som spejle, der besad den kunst og den herlige evne at afspejle mandens skikkelse i dobbelt størrelse. Uden den evne ville jorden sikkert endnu have været dækket af sump og urskov. Alle vore store krigsbedrifter ville være ubekendte. Vi ville endnu sidde og kradse dyr i benrester og bytte stenøkser for fåreskind eller et enkelt smykke, som vi kom til at synes om. Overmennesker og skæbnebestemte helte ville aldrig have været til. Zaren og den tyske kejser ville aldrig have båret kroner eller mistet dem. Hvad deres brug end er i kultursamfund, er spejle nødvendige for al voldsom eller heroisk handling. Derfor hævder Napoleon og Mussolini begge kraftigt, at kvinder er mindreværdige, for hvis ikke de var det, ville de ophøre at forstørre. Det tjener til dels til at forklare hvorfor kvinder er så nødvendige for mænd. Og det tjener til at forklare hvor urolige de bliver, når hun kritiserer, hvor umuligt det er for hende at fortælle dem, at hin bog er dårlig, dette billede svagt eller hvad det end er, uden at fremkalde langt mere vrede end en mand ville gøre, hvis han fremkom med samme kritik. For hvis hun begynder at fortælle sandheden, skrumper skikkelsen i spejlet ind, hans livsduelighed formindskes. Hvordan skal han blive ved at dømme, bringe kultur til de indfødte, give love, skrive bøger, klæde sig ud og holde taler ved middagsselskaber, med mindre han kan se sig selv i dobbelt størrelse ved morgenmaden og frokosten? Sådan tænkte jeg, imens jeg smuldrede mit brød og rørte i min kaffe og nu og da betragtede menneskene på gaden. Spejlsynet er overmåde vigtigt, fordi det oplader livskraften, stimulerer nervesystemet. Fjernes det, dør manden måske, som narkotikavraget der fratages sin heroin. Under det kunstbilledes fortryllelse, tænkte jeg og så ud af vinduet, marcherer halvdelen af menneskene på gaden til arbejde. De ifører sig hat og frakke om morgenen under dens behagelige stråler. De begynder dagen tillidsfulde, afstivede, og tror sig eftertragtede ved Miss Smiths teselskab. De siger til sig selv, idet de træder ind i værelset, jeg er halvdelen af de tilstedeværende overlegen, og derfor taler de med den selvtilid, den selvsikkerhed, der har haft så store følger i det offentlige liv og så besyn-

MARIA THORSEN Grafiker. Født 1943. Medlem af udstillingen Zebra fra 1977. *Uddannelse:* Kunstakademiet hos prof. Palle Nielsen 1968-73. *Udstillinger:* Charlottenborgs Foraarsudstilling 1971 (Debut), Kunsternes Sommerudstilling 76, Palle Nielsen og hans elever 76, Tegninger af Træer/Kunstindustrimuseet 77, Rejseskildringer/Nikolaj 78, Galleri Clemens/Lund 79, Salamander/Esbjerg Kunstpavillon 80, Mennesket som motiv/Trapholt Kolding 82, Onsdagsmodellen Clausens Kunsthandel 83. *Separatudstillinger:* Ribe Kunstmuseum 76. *Salg og repræsentation:* Kobberstiksamlingen, Vejle Museum, Aabenraa Museum, Kastrupgaardsamlingen, Kunstindustrimuseet, Sorø Museum, Tranegaarden, Kunstforeningen, Lolland-Falsters Kunstmuseum m.fl. *Illustrationer:* Edith Södergrans samlede digte 79. *Stipendier mv:* Tuborgfondens Legat og DronningIngrids Romerske Legat 1975.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG VI

Ole Sparring
TEKST DITE

Den øverste kant

Tegning Ole Sparring sept. 1984

Kære Ole

Tak for dit brev med små striber. Jeg tror nogle af dem vil interessere direktionen i fuld udførelse. Den meler jeg. Efter mødet torsdag måtte jeg ud og rive løs snak. Råbe og krænge hensigtsMÆSSigheden. Den gik bare ikke. Kun skuffede forskydninger, blå røg og øltørst til lige under brækpunktet og ingenting videre.

Så jeg gik igen, og alene.

Udenfor i den kølige morgenluft krassede det ny lys skorperne af min selvfølelse. Blege dråber af nærvær piblede frem. Jeg besluttede at cykle til strandvejen og fange solopgangen.

Og sådan der ru da deruad deruda rasleskærm og bagerduft.

Jeg kravlede over muren og ned på de store sten i vandkanten. Bølger skulpe fredsommeligt. Solskiven viste sin overkant foran Sverige. Jeg var ikke mere alene.

Indianeren stod på en sten ved siden af mig. Nu igen. Helt nøgen. Jeg kunne se de små grå fjer på knæ, albuer og nakke. Jeg kunne se hans magre hængemave og senestærke hænder. Kinder, bryst, arme og ben var tatoverede, og hvide og rosa ilinger løb i de tegnede ar, mens han rystede i kulden. Han stod bare helt stille indtil solen var helt oppe på horisonten: Så tog han min knythånd, brækkede én finger fri og holdt den op for solen. Ganske tydeligt så jeg fingerens skygge på solskiven. Han bøjede min finger, og det blege grønne fingerbillede på solen bøjede sig.

Det var mest det jeg syntes du skulle høre, jeg har skyndt mig hjem for at skrive.

Kærlig hilsen

Dite

NB vedlagt

- 1) din illustr. til »Digtet handler – men ikke om«
- 2) liste over titler efter nyt program. De forbindende mellemlid, som er nødvendige for forståelsen, kan maskinen endnu ikke klare.

V1) De små mar gi naler

H1) Vrede knogler spændes i elektrisk vrede

V2) Den lille afstand mellem FuML og FaLD

H2) Blanklængsel mod førtillid nøg ne neg le

V3) Millimetre mindre end 3-grams bjergskred

H3) Brosten på flugt mod urfjeldet

V4) Hjemad rammer det yderste fingerled

H4) Og hjemad rammer det yderste fingerled

V5) Decibelskriget, papkasse med knogler, suk ker ka nel

H5) Blank

V6) Kaste med hvidt

H6) Vælte med bjerg mod tankens kraft

V7) Nye lurur farer overalt

H7) Røde røde skovhindebær

Dite 30/9/84

OLE SPORRING Maler og grafiker. Født 1941. Medlem af Trykkerbanden fra 1970 og Grønningen fra 72. *Uddannelse:* Kunstakademiets malerskole og Grafisk Skole 1961-65 samt Skolen for kunstpædagogik 67-69. *Udstillinger:* Kunstnernes Efterårsudstilling 1961 (debut), Ungdomsbiennalen i Paris 62, Å-udstillingen 65, 79, 80, 84, Nordisk Ungdomsbiennale/Helsingfors 68, 18. Biennale Sao Paolo 85, *Separatudstillinger:* Clausens Kunsthandel 63, 67, 77, 82, Kobberstiksamlingen 83. *Salg og repræsentation:* Kobberstiksamlingen, Kastrupgaardssamlingen, Museerne i Vejle, Randers, Nykøbing Falster, Nordjylland, Skive og Statens Museum for Kunst. *Udsmykninger:* Kirkehørup Centralskole, Næsbyhøjskolen i Herlev, Amtssygehuset i Allerød, Reerslev Skole. *Bøger:* Køresvenden 66, Gå på vandet 83, tegneserierne Lille Vov 68, Ulven og den ganske lille pige, 85. *Illustrationer:* Brev til Fidel Castro 84. *Stipendier mv:* Statens Kunstfonds 3-aarige arbejdslegat 66, Akademiets Prisopgave 77.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG VII

Elsa Nielsen

fra SIBYLLEN

af Pär Lagerkvist

oversat af Ole Storm

Ja, mit liv efter at jeg forlod menneskenes verden – som jeg jo for resten aldrig kom til at tilhøre rigtigt – har været ensomhed. Ensom har jeg siddet her med dette barn, denne søn, denne nu gråede mand, som jeg stadig ikke ved hvem er, og hvor han er kommet fra. Ensomme har vi levet sammen heroppe i bjergene, i denne forfaldne hytte, som jeg har sat i stand til os for jeg ved ikke hvor længe siden. Vort eneste selskab har været de geder, der har sluttet sig til os, vildgeder, der altid har søgt til os hvor vi end har boet og som hjælper os at opretholde livet. Det er de eneste skabninger han kender og de eneste han bryder sig om. Mennesker ved han ikke hvad er og bryder sig ikke om dem. Men gederne har han altid følt sig tiltrukket af og de af ham, de følger ham, hvor han går, stryger sig op ad ham, man kan næppe skille dem.

Det tænker jeg på, når jeg grubler over hvem han er. Og på at hans ansigt er uden spor af det, mennesker kalder liv, at det altid er forblevet et barns, nu et grånet barns, men med det samme uforanderlige barnlige smil. Dette meningsløse smil, der har pint og plaget mig så meget, som får mig til at synes, at jeg lever her sammen med en dåre. Men somme tider har jeg spurgt mig selv, om det måske er en gud, der sidder her ved min side med sit evige smil, som sidder her og ser ned på sit tempel, på sit Delphi og på menneskenes hele verden og bare smiler ad det alt sammen.

Jeg ved det ikke. Jeg ved ikke noget. Men sommetider har jeg tænkt sådan, somme tider er også den tanke faldet mig ind.

Hun sluttede og sad en stund tavs. Så rejste hun sig og gik mod åbningen ud i natten, hvor en svag lysning sås.

Pludselig stod hun stille og udstødte et råb.

– Han er her ikke! Han er her ikke!

Det var sandt. Han var der ikke mere. Han var forsvundet.

Under hendes lange fortælling måtte han være forsvundet ud i natten. Det var let at gøre uden at det bemærkedes, så mørkt der var derinde og med kun en åbning ud til det frie, ingen dør.

Hun blev helt vild. Hendes ansigt kunne jo ikke ses, men det måtte være i voldsomt oprør, det forstod man af stemmen.

– Hvor er han, hvor er han! råbte hun. Hvor er han gået hen!

Hvorfor har han begivet sig ud i natten, i mørket, hvor han ikke kan klare sig, hvor han må omkomme! Styrte ned ad skrænten ...! Hvorfor har han gjort dette! Hvorfor? Hvorfor! Hvorfor har han forladt mig!

Tænk ... tænk om han forstod det onde, jeg sagde om ham, det frygtelige, jeg ... Tænk om han forstod det! Men det er jo ikke muligt ... Han har jo aldrig vist, at han fattede noget af menneskenes sprog og aldrig selv kunnet sige noget på det. Men ... måske fordi han ikke har villet? Ikke villet have noget med disse skabninger at gøre? Somme tider har jeg jo næsten ... ja, somme tider har jeg jo

tænkt på, om han ikke i virkeligheden har fattet, hvad jeg har sagt til ham i vrede, når jeg er blevet heftig og urimelig mod ham ... mit stakkels barn ... mit barn ... Åh, det har jeg været mange gange og gjort ham uret, uret ... Åh, hvor kunne jeg ... hvor kunne jeg sige sådan noget ... gøre ham så ondt ... så han måtte forlade mig! Forlade mig!

Hun talte til sig selv, ikke til den fremmede, skønt hun hele tiden vendte sig ivrigt imod ham.

– Han har sikkert forstået, det er sikkert derfor ... Åh, hvad har jeg gjort, hvad har jeg gjort! ...

Vi må ud og søge efter ham! råbte hun pludselig helt fortvivlet og bøjede sig frem i den lave åbning, forsvandt gennem den.

Det var månelyst og stjerneklart, men en let kuldedis over bjergene gjorde, at man ikke kunne se ret langt frem for sig.

Hun så først hurtigt efter, om sønnen ikke var et sted ved huset, og slog derefter straks ind på en sti, noget der måske var en sti, skønt den var svær at skelne, og som førte op over, ind i bjergene. Hun gik så hurtigt, at han næppe

ELSA NIELSEN Grafiker. Født 1923. *Uddannelse*: Kunstakademiet hos prof. Vilhelm Lundstrøm 1943-46. *Udstillinger*: Charlottenborgs Foraarsudstilling (Debut) 46, Kunsternes Efteraarsudstilling 47. Har afholdt en række separatudstillinger i Clausens Kunsthandel og har deltaget i: Septemberudstillingen/Lyngby Raadhus 67, Nordisk Grafisk Union 67 og 69, 4. Grafik-biennale/Firenze 74, Å-udstilling, Jens Nielsens Museum/Holstebro (retrospektiv) 81, Blik på dansk nutidskunst 81, 2. Grafik-biennale Baden-Baden 81, Danske Grafikere/Nikolaj og i Viborg 83. *Salg og repræsentation*: Kobberstiksamlingen, Kastrupgaardssamlingen, Statens Kunstfond, Ny Carlsbergfondet, Kunstforeningen, Spisesalen Plejehjemmet 'Hoffmanns Minde', Skovgaardhus, Museerne i Århus, Maribo og Malmø. *Stipendier mv*: Carlsons Præmie 66, Ole Haslunds Kunstnerlegat 79, Eckersbergmedaljen 85.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG VIII

Poul Skov Sørensen

DIGT

af Hans Reusch

Jeg har allerede længe taget
afsked med den strand der er
forsvundet. De klinter der
skal smuldre bort og vandet
hvor saltet på min krop er det
eneste der er tilbage nu.

Jeg råber du rager ud over
dig selv dér fra kanten. Og
selv i dine værste stunder
holder du til mere end jeg tror.
Du styrter ned. Jeg ser hvor
vanvittigt det er at det er din
krop der glider bort fra min.

Men før denne strand blev liv
og før det endelige hav begyndte
sin tilbagetrækning ja før er
der en poetik og før er der en
tro. Der er stilheden i mine
lemmer.

POUL SKOV SØRENSEN Maler og grafiker. Født 1951. Medlem af sammenslutningen Zebra. *Uddannelse:* Kunstakademiet hos professorerne Palle Nielsen og Dan Sterup-Hansen samt Mogens Andersen 1970-76. *Udstillinger:* Charlottenborgs Foraarsudstilling 1972 (Debut), grafikbiennaler i Krakow, Nürnberg, Frechen, Moss og Ljubljana. Har deltaget i flere af Nordisk Grafik Unions udstillinger og repræsenteret dansk grafik i udlandet. Desuden udstillet paa Corner 83, 84, 85 samt med Cornerudstillingen i Bucarest 85. *Salg og repræsentation:* Kobberstiksamlingen, Ny Carlsbergfondet, Statens Kunstfond, Kastrupgaardssamlingen, museer og samlinger i ind- og udland. *Illustrationer:* Ebbe Kløvedal Reich: Viljen til Hanstholm 81, Martin Andersen Nexø: Når nøden er størst 82. *Stipendier mv:* Tildelt pris paa biennale i Frederiksstad 82, vinder i nordisk grafikkonkurrence 78, Statens Kunstfonds arbejdslegater m fl.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG IX

Hanne Sejrbo

MAJVISE

af Morten Børup, ca. 1500
fra *In Vernalis Temporis*
Fr. Moth's oversættelse, 1895

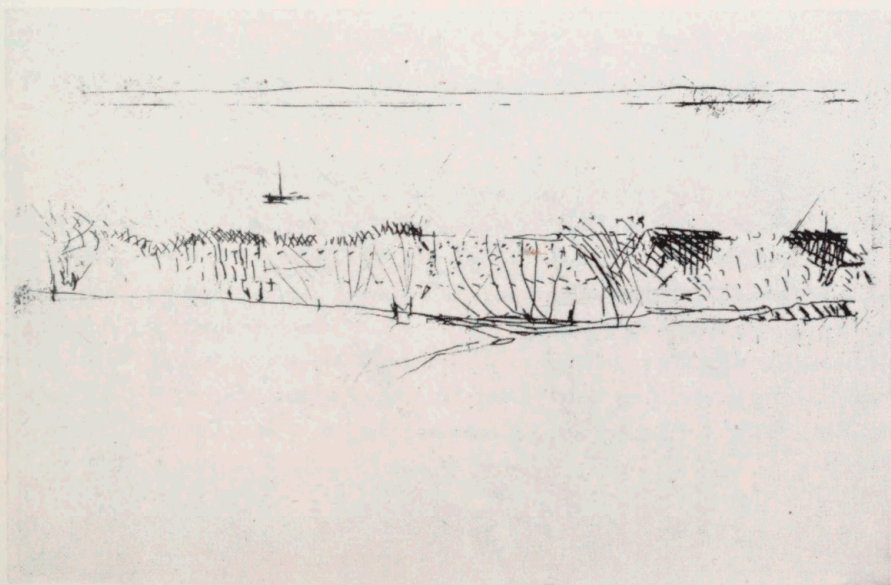

M A J V I S E

Frydeligt med jubelkor
hilses vårens komme,
svalen melder trindt på jord:
'Frostens tid er omme!'
Land og hav og lundens træ
herligt prydes fjernt og nær,
nye skabningsunder!
Kraft påny vort legem får,
lægt er nu vort hjertesår
i de glade stunder.

Jordens rige blomsterpragt,
skovens grønne smykke,
fuglesangens tryllemagt
fylder os med lykke;
havets storme raser ud,
luften hærges ej af slud,
duggens perler rene
samler solens stråleglans
i en dejlig perlekrans
rundt på græs og grene.

Hvor dog Gud er god og viis!
Hvor er verden fager!
Hvor dog alt til Herrens pris
ånd og tanke drager!
Han har stort og småt på hjord,
urten, som på marken gror,
form og farve givet.
Efter nat vi dagen nu
hilse vil med frejdig hu,
takke Gud for livet!

HANNE SEJRBO Grafiker. Født 1950. Medlem af sammenslutningen Zebra. *Uddannelse:* Kunstakademiets grafiske skole hos prof. Palle Nielsen 1970-77. *Udstillinger:* Charlottenborgs Foraarsudstilling 73-75, Kunstnernes Sommerudstilling 74-76, Grafik 76/Skovgaardsmuseet i Viborg, Dansk Grafik/Nationalmuseet Stockholm 80, Clausens Kunsthandel 81, Holstebro Kunstmuseum 83, som medlem af Zebra i Den Fries udstillingsbygning og rundt i Danmark. *Salg og repræsentation:* Ny Carlsbergfondet, Den danske Radeerforening, Kobberstiksamlingen, Malmø Museum, Holstebro Museum.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG X

Jens Peter Helge Hansen

fra UDSIGT FRA EN GRÆSTUE

af Harry Martinsson

oversat af Ebba Hentze

På billeder af Hieronymus Bosch og Pieter Breughel kan vi studere hvor ilde anskreven naturen var i middelalderen. På et billede af Breughel der forestiller helvede er en af de bevingede djævle udrustet med makaonsommerfuglens vinger. Helt konsekvent, for således havde skolastikkens lærde sagt. Naturen var ond. Kun Gud var god og kunne redde menneskenes sjæl ud af naturens syndeskov af karikaturer. Længe før havde der været mystikere der havde forfægtet at selv solen var ond og sammen med alt det andet synligt var skabt af de onde magter. Sjælenes og de guddommelige ideers verden var derimod usynlig. Det usynlige var godt eller som regel godt.

En sådan indstilling til naturen må have været omhyggelig, og man kan kun håbe at de fleste ikke tog den alvorligt. Hvordan ville de ellers have været i stand til at leve?

På den anden side kan man spørge sig selv om der ikke inden videnskabens gennembrud lå en vis berettigelse i troen på at naturen var ond. Livet var pinefuldt og elendigt for de fleste og med den tids primitive rejsemåde var skovene virkelig skræmmende dybe og befolkede med stimænd og vilde dyr. Skibene var små og desto mere opslugende og farlige virkede havene. En kogges skrog var ikke halvt så stort som en blåhval. Men noget endnu mere afgørende i sammenhængen var, at der ikke fandtes nogen geografi, noget kort. Mennesket vandrede på må og få i en slags tidløs burgundisk folkesagnsverden, på stien mellem vildsvin og ulv. Fra feudaltidens slotte var de livegne ofte med kvinder og børn flygtet til de dybe skove, hvor de levede som fredløse stimænd. Mod tørke og hungersnød, frost og skybrud var mennesket dårligt rustet. Naturen virkede således menneskefjendtlig og ond. Der ligger faktisk, set i dette perspektiv, en vis sandhed i at livet, ja

JENS PETER HELGE HANSEN Maler. Født 1943. Medlem af Koloristerne. *Uddannelse:* Kunstakademiet hos professorerne Egill Jacobsen og Dan Sterup-Hansen 1966-72. *Udstillinger:* Niks Malergaard 68 og 75. Separatudstillinger: Galleri Nyboder 65 (Debut), Galleri Birkdam 68 og 80, Galleri Soer 71 og 82, Galleri Danmark 77, Galleri Langhoff 74-80. *Salg og repræsentation:* Kobberstiksamlingen, Aarhus Kunstmuseum, Ny Carlsbergfondet, Statens Kunstfond, Teglmoseskolen/Herstederne, Kløvermarkskolen/Sønderborg. *Illustrationer:* Ole Sarvig: ZOO Rim, Bent Jørgensen: Gejrfuglen, Nicolas Guillén: Den Store Zoo. *Stipendier mv:* Har bl. a modtaget Oluf Hartmanns Legat 83.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG XI

Lea Boruszek

JEG SER DET OVERALT (uddrag)

af Ewa Lipska

oversat af Janina Katz og Arne F. Petersen

Jeg kan føde et barn. Men
hvad skal jeg vise det når man lige undtager
– en motorvej
der iler afsted med en umådelig fart
– et vandfald
der er blevet standset i sit spring
– en stereoskopisk panorama
der er ligeglad med det hele.

Hvordan skal jeg forklare det
– at kun eftermiddage af og til er
lykkelige
– at tavsheden
er det mest rigtige svar
– at historiens vintre
fryser heltene ihjel i levende live.
Hvordan skal jeg forklare det
at vi
de fireogtyveårige
der er blevet løsladt mod kaution fra vuggestuerne
og endnu ikke udskrevet fra børnehaverne
allerede hører til pleje-
hjemmene.
Vi mister balancen
i det tomme rum.

Mit barn
kunne fødes i en uniform
med ildlinie på hånden istedet for livsline.

LEA BORUSZEK Maler og grafiker. Født 1949. Medlem af sammenslutningen Zebra. *Uddannelse:* Kunstakademiet hos professorerne Dan Sterup-Hansen, Erling Frederiksen og Richard Mortensen. Har desuden modtaget privatundervisning hos prof. Palle Nielsen. *Udstillinger:* Kunstnernes Efteraarsudstilling 77 (Debut), Charlottenborgs Foraarsudstilling 80, Charlottenborgs Efteraarsudstilling 80 og 85. Unge Kunstnere i Nikolaj 80, Vejle Kunstmuseum 82, Nordisk Festival/Stockholm 85. Separatudstillinger i Galleri Admiralgade 80, 85. *Salg og repræsentation:* Kastrupgaardsamlingen, Hobro Kommunes Kunstsamling, Hobro Gymnasium, Esbjerg og Frederiksberg Kommuner. *Stipendier mv:* Georg Jensen Sølv-pris, Det belgiske statsstipendium 1980-81, Nationalbankens Jubilæumsfonds Legat, Studieophold ved Florida University 85.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG XII

Preben Jørgensen

KÆLLINGEDIGT 10

af Jens August Schade

Med strittende bryster og skønne lår
omfingrede musen min flaske,
hun havde det helvedes grønne hår,
Medusa havde, den taske,

det kom af at klaske spinaten deri
i store klatter, samt aske
fra askebægeret, hun kunne li
at sjaske sig til, den taske.

Så løftede hun sit snoede hår
i slangekrøller, der svøber
sig dejligt om mig – og flasken står
i skødet, og vinen løber

langsomt ned ad de hvide lår,
men alt var skønt, for kun dette:
min muses ansigt foran mig står,
Medusas slanger kan flette

sig ind i de gyldne slangers sværm,
som bølger omkring mit skød
som solens flammer – nu åbner hun
sit ansigt – hvor er hun sød.

1984

PREBEN JØRGENSEN Maler og grafiker. Født 1933. Medlem af Kammeraterne fra 1968. *Uddannelse:* Kunstakademiet hos professorerne Søren Hjorth Nielsen og Palle Nielsen 1962-70. *Udstillinger:* Kunstnernes Efterårsudstilling 1962 (Debut), KE og Charlottenborgs Foraars- og Efterårsudstillinger i en aarrække. Separatudstillinger: Clausens Kunsthandel 62-84, Charlottenborg sm grafikeren John Olsen 64 og en række danske gallerier. *Salg og repræsentation:* Statens Kunstfond, Statens Museum for Kunst, Ny Carlsbergfondet, Kobberstiksamlingen, Tuborgfondet, museer og kunstforeninger mv. *Udsmykninger:* Tingbjerg Ungdomscenter, Tingbjergs festlokaler, Behandlingshjemmet Jonstrupvang. *Illustrationer:* Pernille Tønnesen: Snepolka. *Stipendier mv:* Kunstakademiets Guldmedalje 67, Statens Kunstfonds 3-aarige arbejdslegat 69, Statens Kunstfonds rejslegat 83, Ny Carlsbergfondets rejslegat.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG XIII

John Olsen

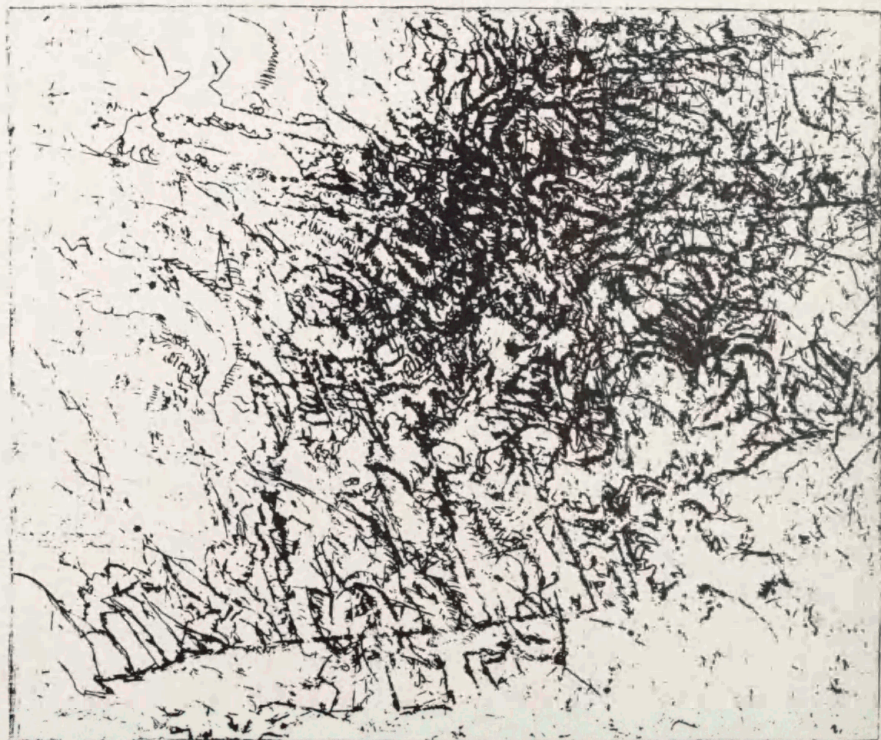
fra digtsamlingen DELFINEN

digte af Thorkild Bjørnvig

Fortvivlet spørgsmål

Er jordens skønhed en ligegyldig drøm?
Tager ingen den mere alvorligt?
Utrætteligt har mit hjerte spurgt: Er vor drøm stærkere,
mere værd? Og hvad er dens indhold?

Skal polerne smelte, vandene stige og dække Himalaja?
Skal ilden opbrænde alle farver
før drømmen, vi drømmer, kan måle sig med den ældste,
bevise til sidst, at vort destruktive utopia
altså er stærkest?

Af 'Status'

Vort håb:
Kosmiske figurer
nedlagt i kim
i den synske plet
mellem pande og næserod,
så blikket i stedet for at
spalte, atomisere,
stryger helende hen over bark, skæl, fjer,
pels og hud og led for led fatter
planetens
paradisiske struktur –
aflæser
planetens økologiske
partitur.

JOHN OLSEN Grafiker og billedhugger. Født 1938. Medlem af Den Frie Udstilling fra 1979 og af Jylland fra 78. *Uddannelse*: Kunstakademiets Billedhuggerskole og Grafisk Skole. *Udstillinger*: Charlottenborg 1965 (Debut), Nordisk Grafik/Helsingfors 67, Ung dansk kunst jubilæumsudstilling 67, Nordisk Grafik Union/Århus 69 og Bergen 75, Maleri og Skulptur/Nikolaj 70, Kammeraterne 1970-79, Hässelby Slott/Stockholm 71, Dansk Udstilling/Torino 71, Eventyrhaven/Odense 75 og 79, Gæst paa Decembristerne 75, Femten år i dansk kunst/Galleri Jensen 76, Å-udstillingen 77 og 79, Det Danske Hus/Paris 79, Vejle Kunstmuseum 82, m fl. Separatudstillinger: Galleri Jensen 69, Galleri F-15 Moss/Norge 73, Galleri Soer 80-83. *Salg og repræsentation*: Statens Kunstfond, Kobberstiksamlingen, Ny Carlsbergfondet, mange museer mm. *Udsmykninger*: Musikonservatoriet/Odense, Nord- og Midtfyns Gymnasier. *Stipendier mv*: Akademiets store Guldmedalje 66, Statens Kunstfonds 3-aarige arbejdslegat 76, Carl Nielsen og A. M. Carl Niensens Hæderslegat 1978.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG XIV

Steen Ejlers

fra SØVNGÆNGERNE

af Hermann Broch

oversat af Villy Sørensen

Og eftersom det altid er romantik, når noget jordisk bliver ophøjet til det absolutte, så består denne tidsalders strenge og egentlige romantik i uniformens romantik, ret som om der hinsides tid og rum fandtes en uniformens idé, en idé, som ikke findes og som alligevel er så heftig at den griber menneskene langt stærkere, end en hvilken som helst jordisk profession ville formå, en ikke-eksisterende og dog så heftig idé, at den nok gør den uniformerede til uniformens ejendom, men aldrig til et menneske der har en profession i almindelig civilistisk forstand, måske netop fordi den der går med uniform er mættet af bevidstheden om helt at udfylde sin tids egentlige livsform og dermed også sit eget livs sikkerhed.

Således kunne Bertrand tale; og selv om dette ganske sikkert ikke står klart for alle uniformerede, så kan det nok betragtes som et faktum, at enhver, der i årevis går med uniform, i den finder en bedre tingenes orden end det menneske, der blot ombytter nattens civile klædebon med dagens. Rigtignok behøver han ikke direkte at tænke over disse ting, thi en rigtig uniform giver sin mand en tydelig afgrænsning mod omverdenen; den er som et hårdt futteral, hvor verden og person skarpt og tydeligt mødes og skilles; det er jo uniformens sande opgave at vise og statuere den orden der består i verden, og at ophæve det udflydende og sammenflydende i livet, således som den skjuler det blødagtige og udflydende ved menneskelegemet, tilhyller dets undertøj, dets hud, som vagtposten har ordre til at trække de hvide handsker over. Således får den mand, der om morgenen har lukket sin uniform til sidste knap, faktisk en anden og tættere hud forærende, og det er som om han vender tilbage til sit egentlige mere solide liv. Lukket inde i sit hårdere futteral, lukket sammen med remme og spænder, begynder han at glemme sit eget undertøj, og livets usikkerhed, ja livet selv rykker på stor afstand. Når han så også har trukket en gang i uniformsjakkens nederste rand, så at den glat og uden folder

STEEN EJLERS Grafiker. Født 1951. *Uddannelse:* Kunstakademiets Afdeling for Industriel Grafik, prof. Naur Klint 1970-75. Har desuden modtaget privatundervisning af prof. Palle Nielsen. *Udstillinger:* Kunstnernes Efteraarsudstilling 77, 78, Charlottenborgs Foraars- og Efteraarsudstilling 79 og 80, Kunstnernes Sommerudstilling 79, Onsdagsmodellen Clausens Kunsthandel 83. *Illustrationer:* bl a Paul Holt: Grøn Gastronomi 77. *Andet:* Deltaget blandt 8 indbudte grafikere i Nationalbankens seddelkonkurrence 82, frimærker 83 og 84. Desuden bogtilrettelægning og anden industriel grafik siden 75.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG XV

Kristina Wohlert

DIGT OG TEGNING

I huset, indeni
Solens gemmested
Skjult i rummets kalk
Fyldt med liv

Den skrå
bevægelse
Ned langs
tiden
Som en strøm
der tager alt
med sig
Glemsel

KRISTINA WOHLERT Maler og grafiker. Født 1946. Medlem af udstillingen Silja fra 1977. *Uddannelse:* Kunstakademiet hos professorerne Egill Jacobsen, Dan Sterup-Hansen og Palle Nielsen 1967-74. *Udstillinger:* Gæst paa Corner 81, 83, 84, med Silja i Den Fries Udstillingsbygning 77-85 samt i Skovhuset ved Sønderød. Separatudstillinger: Galleri Hellerup 66 (Debut), 'Trappegangen' / Kunstakademiet 71, Køge Galleri 85. *Salg og repræsentation:* Den danske Radeerforening.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG XVI

Pia Schutzmann

NATTEN

af Uffe Harder

*Se, solen er gået ned,
drømmene løber fra træ til træ
for at tænde deres lygter.*

*Langsomt kommer tågen
vandrende forbi,
klædt som beduin.*

*Natten blir meget stor,
alle mure er glas,
mørket selv er et hav,
der bærer dig, hvor du vil.*

PIA SCHUTZMANN Grafiker. Født 1940. Medlem af udstillingen Koloristerne. *Uddannelse:* Kunstakademiet hos prof. Palle Nielsen 1970-77. *Udstillinger:* Charlottenborgs Foraarsudstilling 1973 (Debut): Palle Nielsen og hans elever/Clausens Kunsthandel 75, Septemberudstillingen 75, Ribe Kunstmuseum 76, Kobberstiksamlingen 76, Hässelby Slott/Stockholm 77, Gæst Decembristerne 78, Galleri 1+1/Helsingborg 78, Kastrupgaardssamlingen 80, Gæst Koloristerne 80, 82, Grafiska Sällskapet/Stockholm 81, Kunstforeningen 81, Galleri Nordia/Helsingfors 81, Holstebro Kunstmuseum 84, Nordens Hus/Reykjavik 85. *Separatudstillinger:* Clausens Kunsthandel 75, Kronogshuset/Lund 75, Galleri Admiralgade 20 78, 80, 82, 84, Tel Aviv 77, Oslo Kunstforening 77. *Salg og repræsentation:* Kobberstiksamlingen, Kastrupgaardssamlingen, Statens Kunstfond, Ny Carlsbergfondet, Det Grafiske Selskab. *Illustrationer:* Jørgen Gustava Brandt: Oh Israel, 78. *Stipendier mv:* Det Neuhausenske Legat for medaljeforslag 83. *Andet:* Portræt af Dr. Ingrid 1982.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG XVII

Jørgen Rømer

BIRKENAU

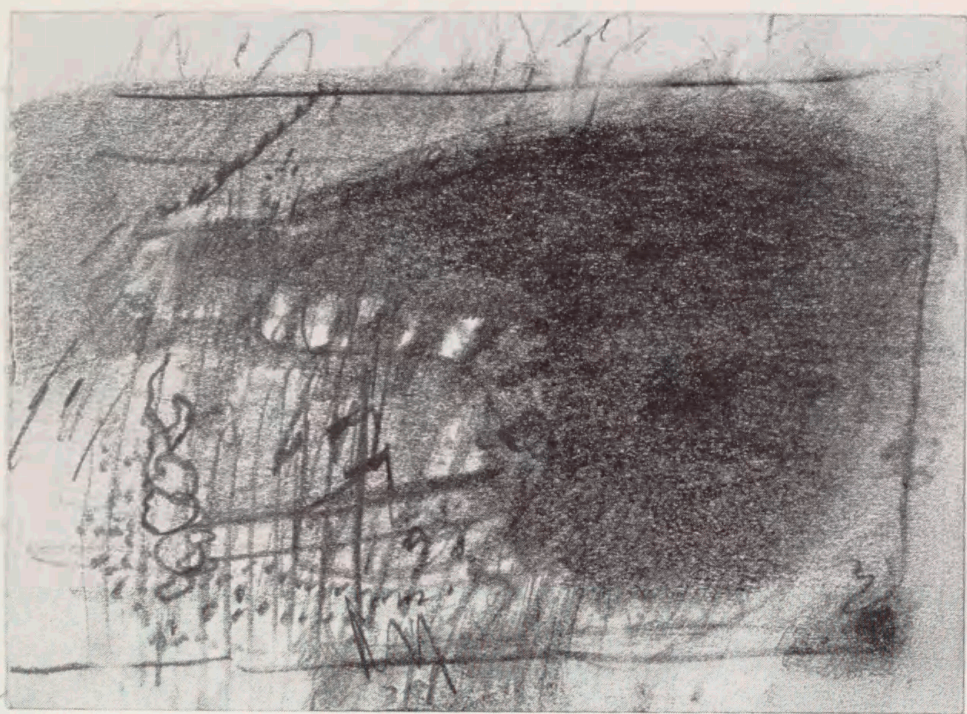
af Bent Irvø

B I R K E N A U

Tænderne bider i ingenting
men kraniet lyser i græsset
som en aura der har overlevet

Vi taler sammen ved at sige intet
Regnen ælter asken ned i jorden
Blodet er skyllet væk

Eggen er et Sebastiansbryst
pile og knive stritter lodret
Smerten er i lydløshedens bly

Se, jeg gulner, sortner, svinder
Af skriget er kun tremmerne tilbage

JØRGEN RØMER Grafiker. Født 1923. Medlem af Den Frie Udstilling fra 1969. *Uddannelse:* Kunstakademiet Grafisk Skole hos prof. Holger J. Jensen 1958-60. Den Eksperimenterende Kunstscole 61-63, S. W. Hayter Paris 64. *Udstillinger:* Galleri Gl. Strand 60 (Debut), Grafik biennaler i Rostock, Krakow, Firenze og Tokyo/Kyoto. Å-udstillingen 81, Nordiske Tegnere Sveaborg/Helsingfors 81. Separatudstillinger: Galleri Jensen 70, 72, 74, Clausens Kunsthandel 81, 83, 85, Vejle Kunstmuseum 83. *Salg og repræsentation:* Ny Carlsbergfondet, Statens Kunstfond, Radeerforeninge, Kunstforeningen, Kobberstiksamlingen, Kastrupgaardssamlingen, museerne i Mariibo, Sorø, Silkeborg m fl. *Illustrationer:* Bent Irve: Hud imod Hud 78, Zbigniew Herbert: Hr. Cogitos Hjemkomst 83. *Publikationer:* Jørgen Rømer, Raderinger, Den Danske Radeerforening 82 samt – under trykning: Jørgen Rømer, 35 Tegninger, Brøndum. *Stipendier mv:* Arbejdslegater Statens Kunstfond 66, 67, 72.

Bent Irvés digt 'Birkenau' publiceres første gang i nærværende udgivelse.

SKRIFT OG BILLEDE · BIDRAG XVIII

Frank Rubin

fra ULYSSES

af James Joyce

simply sickening that night it came on me like that the one and only time we were in a box that Michael Gunn gave him to see Mrs Kendal and her husband at the Gaiety something he did about insurance for him Drimmies I was fit to be tied though I wouldnt give in with that gentleman of fashion staring down at me with his glasses and him the other side of me talking about Spinoza and his soul thats dead I suppose millions of years ago I smiled the best I could all in a swamp leaning forward as if I was interested having to sit it out then to the last tag I wont forget that wife of Scarli in a hurry supposed to be a fast play about adultery that idiot in the gallery hissing the woman adulteress he shouted I suppose he went and had a woman in the next lane running round all back ways after to make up for it I wish he had what I had then hed boo I bet the cat itself is better off than us have we too much blood up in us or what O patience above its pouring out of me like the sea anyhow he didnt make me pregnant as big as he is I dont want to ruin the clean sheets the clean linen I wore brought it on too damn it damn it and they always want to see a stain on the bed to know youre a virgin for them all thats troubling them theyre such fools too you could be a widow or divorced 40 times over a daub of red ink would do or blackberry juice no thats too purplely O Jamesy let me up out of this pooh sweets of sin whoever suggested that business for women what between clothes and cooking and children this damned old bed too jingling like the dickens I suppose they could hear us away over the other side of the park till I suggested to put the quilt on the floor with the pillow under my bottom I wonder is it nicer in the day I think it is easy I think Ill cut all this hair off me scalding me I might look like a young girl wouldnt he get the great suckin the next time he turned up my clothes on me Id give anything to see his face wheres the chamber gone easy Ive a holy horror of its breaking under me after that old commode I wonder was I too heavy sitting on his knee I made him sit on the easychair purposely when I took off only my blouse and skirt first in the other room he was so busy where he oughtnt to

FRANK RUBIN Billedmager og lyriker. Født 1918. Medlem af Koloristerne fra 1981. *Udstillinger:* Kunstnernes Efteraarsudstilling 1942 (Debut), og bla Majudstillingen 53, Sommerudstillingen 61-62, PRO 63-64, Decembristerne 77, gæst Koloristerne 80. Separatudstillinger: bla - hjerne hjerte sæd, Den Frie og Trefoldigheden 68, Fra Joyce til Seferis/Galleri Jensen og Galleri 38 74, Spor/Silkeborg Kunstmuseum 76, Uret og Violinen/Galleri 38 og Kanal 2 78, K er en dialog/Vejle Kunstmuseum og Århus Kunstbygning 78 samt flere udstillinger i Galleria delle Ore/Milano. *Salg og repræsentation:* Silkeborg Kunstmuseum og andre danske museer. *Publikationer:* hjerne hjerte sæd 68, Huskesedler 69, SPOR tegn og tekst 76, K er en dialog 78. *Illustrationer:* Tove Meyer: I en have derhjemme 53, Eske K. Mathiesen: Epigrammer 82, Konstantinos P. Kavafis: Mens vi venter på barbarerne 85. Har endvidere arbejdet med illustrationer til Aksel Sandemose og James Joyce.